

Nacrt

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O JEDINSTVENOM
TIJELU VJEŠTAČENJA, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, lipanj 2016.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O JEDINSTVENOM TIJELU VJEŠTAČENJA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1., te članka 58. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 - pročišćeni tekst i 5/2014 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA, OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU PREDLOŽENIM ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Važeći Zakon o jedinstvenom tijelu vještačenja donesen je u Hrvatskom saboru na sjednici održanoj 4. srpnja 2014. godine i objavljen u Narodnim novinama, broj 85/2014.

Sukladno Zakonu vještačenje od strane Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom (u daljnjem tekstu: Zavod) obavlja se radi utvrđivanja tjelesnog, intelektualnog, osjetilnog i mentalnog oštećenja, invaliditeta, funkcionalne sposobnosti, razine potpore te radne sposobnosti osobe, a sve u svrhu ostvarivanja prava u području socijalne skrbi, mirovinskog osiguranja, profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom, prava po osnovi roditeljskih potpora, zaštite ratnih i civilnih žrtava rata te u svrhu utvrđivanja psihofizičkog stanja djeteta pri ostvarivanju prava u sustavu obrazovanja, kao i u svrhu ostvarivanja prava u drugim područjima u kojima se prava ostvaruju na temelju nalaza i mišljenja tijela vještačenja kada je to propisano ovim Zakonom ili posebnim propisom.

S ciljem osiguranja potrebnih kadrova u području vještačenja, Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 3. rujna 2015. godine donijela Uredbu o izmjeni Zakona o jedinstvenom tijelu vještačenja (Narodne novine, broj 95/2015 – u daljnjem tekstu: Uredba) kojom je propisana mogućnost angažiranja vještaka i viših vještaka kao vanjskih suradnika Zavoda, te su prošireni uvjeti potrebni za imenovanje osobe vještakom ili višim vještakom, na način da se za vještaka i višeg vještaka može imenovati i osoba iz redova doktora medicine bez nužne specijalizacije.

Navedena Uredba je na snazi do 30. lipnja 2016. godine, te je slijedom toga potrebno donijeti Zakon o izmjeni Zakona o jedinstvenom tijelu vještačenja kojim će se i nadalje omogućiti angažiranje vještaka i viših vještaka kao vanjskih suradnika Zavoda, ali i propisati novi uvjeti za imenovanje vještaka i viših vještaka. Naime, imenovanje doktora medicine bez specijalizacije za vještake i više vještake pokazalo se u radu Zavoda lošim rješenjem, budući da isti nisu u mogućnosti stručno obavljati poslove vještačenja jer im nedostaje kliničko znanje i iskustvo. Stoga se ovim Zakonom predlaže da poslove vještaka i viših vještaka mogu obavljati samo doktori medicine specijalisti odgovarajuće specijalizacije i to s najmanje pet godina radnog iskustva u svojoj specijalnosti iz razloga jer posao vještačenja podrazumijeva ne samo znanje medicine, već i kliničko iskustvo kojim vještak dobiva sveobuhvatni pogled na zdravstveni status osobe.

Zbog vrlo osjetljive prirode posla iz djelokruga Zavoda na području vještačenja o kojemu ovisi ostvarivanje prava osjetljivih korisničkih skupina, te zbog zahtjevnosti i izuzetno velikog broja predmeta koje Zavod svakodnevno zaprima iz različitih sustava, predložena izmjena predstavlja preduvjet za poboljšanje sustava vještačenja u Republici Hrvatskoj.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temelj za donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku nalazi se u odredbi članka 204. Poslovnika Hrvatskog Sabora (Narodne novine, broj 81/2013), a to su osobito opravdani razlozi, odnosno potreba da se osigura pravovremeno i stručno obavljanje poslova vještačenja o kojima izravno ovisi isplata socijalnih naknada, braniteljskih naknada, doplata za djecu, roditeljskih i roditeljskih potpora, kao i ostvarivanje prava osoba s invaliditetom.

Cilj je da se sadržaj Uredbe o izmjeni Zakona o jedinstvenom tijelu vještačenja (Narodne novine, broj 95/2015) zakonski potvrdi i na taj način omogući i nakon 30. lipnja 2016. godine angažiranje vještaka i viših vještaka kao vanjskih suradnika Zavoda, te ujedno osigura stručno obavljanje poslova vještačenja od strane doktora medicine specijalista odgovarajuće specijalizacije i to s najmanje pet godina radnog iskustva u svojoj specijalnosti koji posjeduju ne samo znanje medicine, već i kliničko iskustvo.

Stoga je potrebno skratiti vakacijsko razdoblje te se predlaže stupanje na snagu ovoga Zakona prvoga dana od dana objave u Narodnim novinama. Naime, prestankom važenja navedene Uredbe, Zavod neće imati mogućnost angažiranja vještaka kao vanjskih suradnika čime će biti dovedeno u pitanje pravovremeno obavljanje poslova vještačenja iz nadležnosti Zavoda.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O JEDINSTVENOM TIJELU VJEŠTAČENJA

Članak 1.

U Zakonu o jedinstvenom tijelu vještačenja (Narodne novine, broj 85/2014 i 95/2015), u članku 3. stavku 4. iza riječi: „specijalisti odgovarajuće specijalizacije,“ dodaju se riječi: „s najmanje pet godina radnog iskustva u svojoj specijalnosti,“.

Stavak 5. mijenja se i glasi:

„(5) Vještaci iz stavka 4. ovoga članka mogu biti zaposlenici i vanjski suradnici Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom (u daljnjem tekstu: Zavod).“.

Članak 2.

Vještaci zatečeni u radnom odnosu u Zavodu na dan stupanja na snagu ovoga Zakona nastavljaju obavljanje poslova vještačenja i u slučaju da ne ispunjavaju uvjete iz članka 3. stavka 4. dopunjenog člankom 1. stavkom 1. ovoga Zakona.

Članak 3.

Opći akti Zavoda uskladit će se s odredbama ovoga Zakona u roku od trideset dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 4.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Uredba o izmjeni Zakona o jedinstvenom tijelu vještačenja (Narodne novine, broj 95/2015).

Članak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu prvoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Propisuje se da vještačenje mogu obavljati doktori medicine specijalisti odgovarajuće specijalizacije i to s najmanje pet godina radnog iskustva u svojoj specijalnosti, te se omogućuje angažiranje vještaka i viših vještaka kao vanjskih suradnika Zavoda.

Uz članak 2.

Propisuje se mogućnost nastavka obavljanja poslova vještačenja za vještake koji su zatečeni u radnom odnosu u Zavodu, a ne ispunjavaju uvjete propisane člankom 3. stavkom 4. ovoga Zakona.

Uz članak 3.

Propisuje se rok za usklađivanje općih akata Zavoda s odredbama ovoga Zakona.

Uz članak 4.

Propisuje se prestanak važenja Uredbe o izmjeni Zakona o jedinstvenom tijelu vještačenja (Narodne novine, broj 95/2015).

Uz članak 5.

Određuje se stupanje na snagu ovoga Zakona. Osobito opravdan razlog za stupanje na snagu ovoga Zakona prvoga dana od dana objave u Narodnim novinama je potvrđivanje Uredbe o izmjeni Zakona o jedinstvenom tijelu vještačenja (Narodne novine, broj 95/2015) koja sukladno Zakonu o vlasti Vlade Republike Hrvatske da uredbama uređuje pojedina pitanja iz djelokruga Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 102/2015) prestaje važiti 30.06.2016. godine. Prestankom važenja navedene Uredbe, Zavod neće imati mogućnost angažiranja vještaka kao vanjskih suradnika čime će biti dovedeno u pitanje pravovremeno obavljanje poslova vještačenja iz nadležnosti Zavoda. Stoga je potrebno skratiti vakacijsko razdoblje, a osim toga nova rješenja predviđena ovim Zakonom doprinijet će poboljšanju kvalitete vještačenja.

**TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU,
ODNOSNO DOPUNJUJU**

Članak 3.

(1) Vještačenje u smislu ovoga Zakona je utvrđivanje tjelesnog, intelektualnog, osjetilnog i mentalnog oštećenja, invaliditeta, funkcionalne sposobnosti, razine potpore te radne sposobnosti osobe.

(2) Vještačenje iz stavka 1. ovoga članka provodi se u svrhu ostvarivanja prava u području socijalne skrbi, mirovinskog osiguranja, profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom, prava po osnovi roditeljskih potpora, zaštite ratnih i civilnih žrtava rata te u svrhu utvrđivanja psihofizičkog stanja djeteta pri ostvarivanju prava u sustavu obrazovanja, kao i u svrhu ostvarivanja prava u drugim područjima u kojima se prava ostvaruju na temelju nalaza i mišljenja tijela vještačenja kada je to propisano ovim Zakonom ili posebnim propisom.

(3) Vještačenje iz stavka 1. ovoga članka provodi se na zahtjev nadležnog tijela koje odlučuje o pravima u područjima iz stavka 2. ovoga članka, a za ostvarivanje kojih je potreban nalaz i mišljenje tijela vještačenja.

(4) Vještačenje iz stavka 1. ovoga članka obavljaju doktori medicine specijalisti odgovarajuće specijalizacije, socijalni radnici, psiholozi, stručnjaci edukacijsko-rehabilitacijskog profila i drugi stručnjaci prema potrebi.

(5) Vještaci iz stavka 4. ovoga članka zaposlenici su Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom (u daljnjem tekstu: Zavod).